

TOTO! JE TLAČOVÁ SPRÁVA

22. apríl 2022, Bratislava – Kremnica

---

výstava —

TOTO! SÚ POKLADY SLOVENSKEJ ILUSTRÁCIE

zo zbierky TOTO! je galéria

Otokar Bachorík, Viera Bombová, Zdeno Brázdil, Robert Brun, Jozef Cesnak, Miroslav Cipár, Štefan Cpin, Jindra Čapek, Marián Čunderlík, Jarmila Čihánková, Juraj Deák, Orest Dubay, Viera Gergeľová, Ferdinand Hložník, Emil Drličiak, Dušan Kállay, Jana Kiselová-Sitekova, Ľubomír Kellenberger, Fedor Klimáček, Alojz Klimo, Miloš Kopták, Viera Kraicová, Vladimír Král, Ján Lebiš, Vladimír Machaj, Matúš Maťátko, Martina Matlovičová, Alojz Mikulka, Svetozár Mydlo, Ladislav Nesselman, Karol Ondreička, Peter Ondreička, Marián Oravec, Ľuboslav Paľo, Božena Plocháčková, Dušan Polakovič, Naďa Rappensbergerová – Jankovičová, Agnesa Sigetová, Katarína Slaninková, Teodor Schnitzer, Ivana Šáteková, František Šesták, Kamila Štanclová, Irena Tarasová, Ján Trojan, Blanka Votavová a ďalší.

Kurátori výstavy: tím TOTO! je galéria — Miloš Kopták, Mária Rojko, Ida Želinská

dátum —

otvorenie výstavy – štvrtok 12. 5. 2022 o 16.00 hod.

(režim COVID automatu počas otvorenia výstavy podľa aktuálnych nariadení)

miesto —

galéria NBS – Múzeum mincí a medailí Kremnica, Štefánikovo nám. 33/40 v Kremnici

---

Ako vzniká zbierka? Ako sa umelecké diela do nej hľadajú? A čo všetko sa zberatelia musia naučiť?

O tom všetkom je výstava — TOTO! sú poklady slovenskej ilustrácie (zo zbierky TOTO! je galéria).

Tie diela, ktoré sú práve teraz vystavené v galérii NBS – Múzeum mincí a medailí Kremnica nazbierali Miloš Kopták, Mária Rojko a Ida Želinská z galérie ilustrácie — TOTO! je galéria za viac než desať rokov. Niektoré z nich získali ľahko – jednoducho poznali tých, čo ich vytvorili. Alebo ich deti. A iné, tie sa hľadali dlho. Hodiny za počítačom pri prehľadávaní búr, aukcií. Hodiny na burzách, v antikvariátoch a starinárstvach. Niektoré priniesli ľudia priamo do galérie. A k niektorým sa dostali efektom „snehovej gule“. Nabaľovaním informácií, spájaním kontaktov. Keby tie papierové obrazy nepozbierali, asi by sa mnohé z nich stratili v čase.

Pretože ilustrácia je krehké médium. Ľahko sa znehodnotí, zničí. Stačí ju pokrčiť, alebo nechať dlho na svetle. Keď sa zle uskladní, navlhne, farby zmiznú.

Tak, ako zbierka viac než troch stoviek ilustrácií od slovenských (a československých) autorov vznikala – z vášne, z lásky k čítaniu a umeniu – je esenciálna, má hlbokú vnútornú hodnotu. Je stále v procese, pribúdajú do nej nové a nové diela a vôbec nie je jasné, kedy (a či vôbec) budeme môcť povedať, že je kompletná.

Ilustrácie v knižkách sú často prvým výtvarným dielom, s ktorým sa deti stretnú – cez ne spoznávajú svet (vymyslených aj skutočných) príbehov. Učia sa poznávať, dychtiť po ďalších a ďalších objavoch, skúmať, dávať veciam a dejom logiku a premýšľať o hodnotách: prečo máme byť dobrí, statoční, čestní. Nenadarmo sú knihy označované za národné bohatstvo, také isté ako zlaté mince, šperky, obrazy, sochy. Mená ilustrátorov, ktorí tie knihy spoluvytvárali však ešte stále, napriek úsiliu ostávajú zabudnuté: nie sú súčasťou školských osnov. Neučia

---

sa ako súčasť kultúrnej histórie. Pritom je to nesmierne zaujímavé sledovať na časovej osi: popisné diela pred II. svetovou vojnou, experimentátorstvo v 60-tych rokoch, „azyl“ pre umelcov v 70-tych rokoch, mohutný vplyv v 80-tych až rozpad knižného trhu v tých 90-tych. V masívnej kolekcii viac než 350 diel tú históriu pripomína a vysvetľujeme doslova topografickým spôsobom. Koncept výstavy vedie návštevníka históriou, dáva mu nazrieť do splete typov, techník, umožňuje mu vidieť spôsob akým umelci formovali tvár kníh a formou oral history ukazuje, ako tvorcovia premýšľali.

V priestoroch galérie uvidíte známe aj neznáme diela, originály aj prípravné skice, ktoré vznikli od 50. rokov 20. storočia, ale i množstvo kníh pre deti aj pre dospelých, v ktorých si budete môcť listovať – pozeráť sa a čítať si. Stojí za to zastaviť sa.

Od 12. 5. 2022 do 7. 8. 2022 v galéria NBS — Múzeum mincí a medailí Kremnica, Štefánikovo nám. 33/40 v Kremnici. (režim COVID automatu počas trvania výstavy podľa aktuálnych nariadení)

*Výstavu z verejných zdrojov podporil **Fond na podporu umenia.**
Partner výstavy **TOTO! je galéria.***